

विपद्सँगै महामारीको जोखिम

बाढी र पहिरोले संक्रमण बनाउन सक्ने फोहोर बगाएर ल्याउने र ठाउँ-ठाउँमा पानी जठने हुनाले पानीजन्य रोगहरू भाडापखाला, हैजा तथा किटजन्य रोग डेंगु, मलेरिया आदिको संक्रमण बढ्न सक्छ ।

पानी पर्न रोकिए पनि महामारीको जोखिम छ । पानी तथा किटजन्य रोगहरू बढ्नसक्ने जोखिम भएकाले सबै सरोकारवालालाई उच्च सतर्कता अपनाउन र नागरिकहरूलाई कुनै महामारीको लक्षण देखिएमा तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्न अनुरोध गरिएको छ ।

डा. प्रकाश बुढाथोकी
प्रवक्ता, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

अस्मिता बम/मध्यान्ह
काठमाडौं १८, असोज ।

अविरल वर्षाका कारण प्राकृतिक विपत्तिसँगै स्वास्थ्य महामारीको जोखिम बढेको छ । बाढी, पहिरो र डुबानपछि स्वास्थ्य महामारीको जोखिम बढेको सरकारी अधिकारीहरू नै बताउँछन् ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. प्रकाश बुढाथोकीका अनुसार सतर्कताका लागि अपिल गरिएको छ ।

'पानी पर्न' रोकिए पनि महामारीको जोखिम छ । पानी तथा

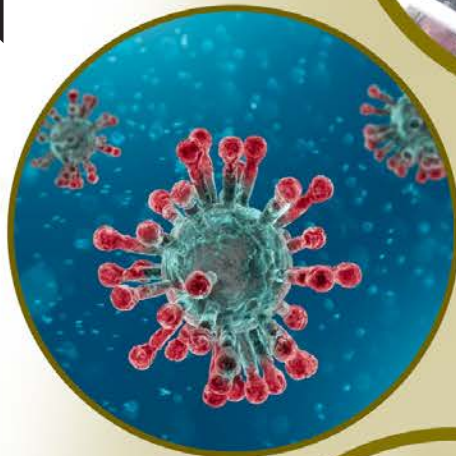
किटजन्य रोगहरू बढ्नसक्ने जोखिम भएकाले सबै सरोकारवालालाई उच्च सतर्कता अपनाउन र नागरिकहरूलाई कुनै महामारीको लक्षण देखिएमा तुरुन्तै स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्न अनुरोध गरिएको छ । उनले विज्ञप्ति निकालेर भनेका छन् ।

बाढीपहिरोका कारण पानीका मुहान प्रदूषित हुने र पानी तथा किटजन्य रोग बढ्ने सम्भावना रहन्छ । सरुवा रोग विशेषज्ञ डा. शेरबहादुर पुनका अनुसार पानीजन्य रोगहरू भाडापखाला, हैजा

तथा किटजन्य रोग डेंगु, मलेरिया आदिको सङ्क्रमण बढ्नसक्ने हुन्छ ।

उनका अनुसार पानीजन्य रोगहरू भाडापखाला, हैजाको जोखिम बढेको छ । हैजा पूर्णरूपले हटिसकेको छैन । उनले मनसुनको समयमा किटजन्य रोगको जोखिम बढी हुने बताए ।

बाढी र पहिरोले सङ्क्रमण बनाउन सक्ने फोहोर बगाएर ल्याउने र ठाउँ-ठाउँमा पानी जठने हुनाले डेंगु, मलेरियाजस्ता रोगको जोखिम बढ्न सक्ने चिकित्सकहरू बताउँछन् । >>> पृष्ठ २ मा

गमगढी-नाक्चेनाड्ला सडक

दुई दशकदेखि बनेको बन्यै

प्रेमराज कार्की/मध्यान्ह
मुगु, १८ असोज ।

गमगढी नाक्चेनाड्ला सडक खण्ड मुगु जिल्लाको मात्र नभई सिंगो कर्णाली प्रदेशकै लाईफ लाइनका रूपमा रहेको छ । तर, समयमै निर्माण नहुदाँ यसले लाभ दिन सकिरहेको छैन ।

गमगढी नाक्चेनाड्ला सबैभन्दा छोटो नाका भए पनि सरकारले वर्षौंदेखि बेवास्ता गरिरहेको छ । गमगढी-नाक्चेनाड्ला सडक ८५ किलोमीटर को छ । यो सडक संघीय सरकारको मातहतमा भएर पनि संघीय सरकारले प्राथमिकतामा नराख्नु कर्णाली प्रदेशकै दुर्भाग्य भएको स्थानीयको भनाइ

छ । यो सडक आयोजनाको आर्थिक वर्ष २०६२/६३ मा विस्तृत सर्भे भएको थियो । गमगढी-नाक्चेनाड्ला सडक अठार वर्षमा सत्र किलोमिटर टूट्याक खोलिएको छ । गमगढी-नाक्चेनाड्ला सडक संघीय सरकारको उच्च प्राथमिकतामा नपरेको र आवश्यक मात्रामा बजेट विनियोजन नगरिँदा सडक निर्माणको काममा ढिलो भएको हो ।

सडक निर्माणको सुस्त हुँदा स्थानीयको वर्षौंदेखिको गाडी चढ्ने सपना अझै पूरा हुन सकेको छैन । सडक नबन्दा मुगुमकामारोड गाउँपालिकाका स्थानीयलाई खाद्यान्न र दैनिक उपभोग्य सामान खरिद गर्न दुई, तीन दिन पैदल >>> पृष्ठ २ मा

सामग्री ढुवानी गर्न खच्चडकै भर

मुगुमकामारोड गाउँपालिका सडक सञ्जालसँग नजोडिँदा करान भेगका वस्तीमा खाद्यान्न ढुवानीका लागि खच्चडकै भर पर्नुपर्ने बाध्यता छ ।

मुगुमकामारोड गाउँपालिका ९ छायालसम्म सडक जोडिएको भएपनि माथिल्लो करान भेगमा सडक सञ्जाल जोडिएको छैन । सडक नहुँदा मुगुमकामारोड गाउँपालिकाबासी सामग्री ढुवानीको लागि खच्चडको प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता छ ।

ढुवानीको विकल्पमा खच्चडको भर पर्नुपर्नेको स्थानीयको भनाइ छ । खाद्यान्न ढुवानी लगायत अन्य सामग्री ढुवानीको विकल्पमा कि त स्थानीय आफैले बोकेर लैजानुपर्ने कि खच्चडकै भर पर्नुपर्ने अवस्था रहेको स्थानीय पेमा लामाले बताए ।

मुगुमकामारोड गाउँपालिकामा विकास निर्माणका काम बालुवा, सिमेन्ट र खाद्यान्न सामग्री बोकाएर ल्याउने लैजान खच्चडको प्रयोग गर्ने >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विधोष

मध्यपूर्वको बढ्दो तनावले वैदेशिक रोजगारमा रहेकाहरू प्रभावित

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १८ असोज

मध्यपूर्वमा तीव्ररूपमा बढ्दो तनावको बीचमा एशिया-प्रशान्त राष्ट्रहरूले वैदेशिक रोजगारीमा रहेका आफ्ना हजारौं नागरिक र अन्य बासिन्दाहरूलाई इजरायल र लेबनानबाट बाहिर निकाल्न हतार गरिरहेका छन् । उनीहरूले युद्धका कारण विमानस्थल नै क्षतिग्रस्त भइ भविष्यमा उदार कठिनाइ हुने आंखलन गर्दै हतार गरेका हुन् ।

आफ्ना नागरिक फर्काउन ढिलाइ भएमा यसअघि कोरोना अवधिमा जस्तो समस्या सिर्जना हुने कतिपयको आंखलन छ । कोरोनाको अवधिमा कतिपय अप्रवासी कामदार आफूले पाउनुपर्ने तलब सुविधा छोडेर हतार हतारमा स्वदेश फर्किनुपरेको थियो । रूस-युक्रेन युद्ध चलिरहेको बेला मध्यपूर्वमा देखिएको तनावले समस्या लम्बिने आंखलन गरिएको छ । शुक्रवार एशियाली शेर बजारमा पनि ठूलो गिरावट

आएको छ ।

फिलिपिन्स, इन्डोनेसिया, दक्षिण कोरिया र अष्ट्रेलिया जस्ता देशका अधिकारीहरूले लेबनानको बेरुत एयरपोर्ट खुला रहँदा आफ्ना मानिसहरूलाई घर ल्याउन चार्टर्ड उडानहरू शुरुवात गरेको बताएका छन् । दक्षिण कोरियाले आफ्ना नागरिकहरूलाई छिटो स्वदेश फर्काउन सैन्य विमान तैनाथ गरेको छ ।

इजरायल र इरानका साथै तेहरान समर्थित मिलिशिया हिजबुल्लाह र हमासबीच भडप तीव्र बन्दै गएपछि आफ्ना नागरिक फर्स्ने चिन्ताले उनीहरू जतिसक्दा छिटो उदारको तयारीमा जुटेका हुन् । इजरायलले मध्य बेरुतमा गरेको बम आक्रमणमा कम्तीमा ६ जनाको मृत्यु भएको छ ।

फिलिपिन्स सरकारले लेबनानबाट स्वदेश फिर्ता हुन खोजेका ११ हजारमध्ये १ हजार २ सय भन्दा बढीका लागि उडानहरू चार्टर गर्ने बताएको छ । >>> पृष्ठ २ मा

मलेसियामा शिक्षको हत्या

गरेको आरोपमा एक नेपाली पक्राउ

मलेसिया/मस- मलेसियामा नवजात बच्चाहरूलाई नदी किनारमा फालेको आरोपमा एक नेपाली युवक पक्राउ परेका छन् । मलेसियाको पेरकस्थित ताइपिडको सिम्पाड लारुतमा विहीवार नदी किनारमा नवजात शिशुको शव फेला परेको थियो ।

त्यसपछि भएको अनुसन्धानमा एक २४ वर्षीय नेपाली कामदारलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको मलेसियाको सरकारी सञ्चारमाध्यम वेर्नामाले उल्लेख गरेको छ । पक्राउ पर्ने नेपाली युवकको नाम गोप्य राखिएको छ । नेपाली तथा कम्बोडियाली युवतीले अस्पतालमा बच्चा जन्माएको, तर बच्चा घर नलगी दुवै जना मिलेर बच्चालाई नदी किनारमा फालेको प्रहरीले दावी गरेको छ । उनीहरूले मृत बच्चा जन्मेका >>> पृष्ठ २ मा

महिला प्रधानाध्यापकले फेरेको विद्यालय

अभिभावक र शिक्षकबीच मासिक छलफल हुन्छ । यसले विद्यालयलाई शिक्षाको पिठका रूपमा विकास गर्न मद्दत पुगेको छ । अभिभावक विवरण तालिमको संस्था बढेको छ भने शैक्षिक गुणस्तरमा सलेत वृद्धि भएको छ ।

विद्यालयलाई परिवर्तन गर्न सक्न हुनुपर्छ । शिक्षण पेसा केबल जातिर होइन, सवुदायको लागि एक जिवजिवारी हो ।

शर्मिला रावल शाही
प्रधानाध्यापक
इन्द्रज्योति माध्यामिक विद्यालय
जाजरकोट

कुलेन्द्र शाही/मध्यान्ह
सुर्खेत, १८ असोज

नेतृत्वमा महिलाले अवसर पाएको ठाउँमा सकारात्मक परिवर्तन भएका उदाहरण प्रशस्तै भेटिन्छन् । यसै एक उदाहरण बनेको छ - जाजरकोटको शिवालय गाउँपालिका-६ थालारैकरको इन्द्रज्योति माध्यामिक विद्यालय ।

२०१२ सालमा स्थापित इन्द्रज्योति माध्यामिक विद्यालयले ७० वर्षको लामो इतिहासमा पहिलो पटक महिला प्रधानाध्यापक पाएको छ । महिला प्रथ हुनुअघि त्यहाँका स्थानीयहरू आफ्ना सन्तानको भविष्य राम्रो नरहेको भनेर विद्यालयको आलोचनाहरू गर्थे । स्कूलमा न उचित कक्षा, न कोठा थिए, न भवन । पैसा हुनेले आफ्नो छोराछोरीहरूलाई पढाउन सुर्खेत, नेपालगञ्ज, कोहलपुर, काठमाडौं लगायत विभिन्न ठाउँमा पठाउँथे । आर्थिक हैसियत कमजोर भएकाहरू मात्रै इन्द्रज्योतिमा पठाउँथे । शिक्षकहरूको

नियमित उपस्थिति नहुँदा विद्यालयको स्तर समेत खस्किएको थियो ।

विद्यालयका शिक्षकहरू नियमित विद्यालयमा उपस्थित नहुने, उपस्थित भएपनि नियमित नपढाउने प्रवृत्ति थियो । पढ्नलाई विद्यालय आएका विद्यार्थीहरू कोही घाम ताउँदो बस्थे, कोही एक आपसमा गफ गर्दै बस्थे त कोही विद्यालय नजिकैका पसलहरूमा हुन्थे ।

नियुक्त भएपछि विद्यालयले मुहार फेरिएको विद्यार्थी तथा कर्मचारीको भनाइ छ । (शाही) को नियुक्ति विद्यालयको शैक्षिक र भौतिक अवस्थालाई परिवर्तन गर्न सफल भएको विद्यालयका शिक्षक सहान्त बहादुर बुढाले बताए । रावलको नेतृत्वमा विद्यालयले नयाँ दिशा पाएको उनको भनाइ छ । >>> पृष्ठ २ मा

